

Monument a la Sardana

Sant Adrià de Besòs

Ubicació

Comarca: Barcelonès
Lloc/Adreça: El Besòs - Plaça Josep Tarradellas
Alçada: 8

Coordenades:

Latitud: 41.420911382974
Longitud: 2.2144612689988
UTM Est (X): 434357
UTM Nord (Y): 4585781

Classificació

Número de fitxa 08194 - 7
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Element urbà
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1971
Autoria de l'element: Josep Busquets Òdena
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Adrià de Besòs (Plaça de la Vila, 12 - 08930)
Autoria de la fitxa Equip de treball de l'Arxiu Municipal de Sant Adrià de Besòs "Isabel Rojas Castroverde" (ASAB)
Data de registre de la fitxa: dj., 24/11/2016 - 01:00
Data de la darrera revisió: dv., 07/05/2021 - 01:00

Descripció

Conjunt format per un plafó col·locat dret damunt un parterre i quatre peces rectangulars ubicades simètricament, dues davant el plafó principal i les altres dues als costats, totes esculpides en pedra sorrenca. El plafó principal és rectangular (3 x 2 x 0,5 m) ubicat de forma vertical, està esculpit amb relleus a les dues cares: La cara principal que mira a l'interior de la plaça hi ha representats quatre dansaires: dos homes i dues dones amb vestits tradicionals, que executen el ball de gitanes de Rubí. A la banda dreta hi trobem un pilar de sis aixecat pels Xiquets de Valls, de mida proporcionalment molt més petita. La cara del darrera, que dona al carrer del doctor Alexander Fleming, es representa sis dansaires amb vestimenta tradicional catalana, ballen una sardana. També disposats per ser vistos des de la plaça de Josep Tarradellas, hi trobem les quatre peces, amb diferents relleus esculpits. Dues d'elles se situen als extrems de la principal, i les altres dues al davant. Per ordre d'esquerra a dreta trobem: una primera escultura on es representa l'escut de Sant Adrià de Besòs; a la següent, els quatre escuts de les quatre províncies catalanes; al seu costat, hi trobem representat Sant Adrià; i la de més a la dreta l'escut de Catalunya. Per últim, trobem una placa de metacrilat on pot llegir-se: "En data 26 d'abril de 2009 s'inaugura el nou emplaçament del monument a la sardana. La consulta popular va fer possible la ubicació d'aquest monument al barri del Besòs."

Observacions:

Josep Busquets i Òdena (Fonstcaldes 1914-1998 Barcelona), tot i no ser la seva ciutat natal, té un gran lligam amb Valls, on diverses escultures decoren els seus carrers i on es troba, també, la seva col·lecció permanent. Al llarg de la seva carrera va exposar a diverses ciutats com ara Barcelona, Madrid o Tarragona, i va aconseguir diversos premis com ara el "Julio Antonio" de la Diputació de Tarragona o el "Fènix d'Or" de la ciutat de Valls.

Història

El juny de 1970 l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs va convocar un concurs amb l'objectiu de trobar una escultura per decorar l'actual Plaça de la Vila, en aquell moment anomenada Plaça Calvo Sotelo. A les bases del concurs quedava preestablert que calia que aquesta escultura fes referència al folklore català. Hi va haver tres participants, dos dels quals (Enric Domènech i Bonaventura Aumatell) adjuntaren la seva proposta fent una crítica a aquestes bases, argumentant que Sant Adrià de Besòs tenia poca tradició folklòrica i que, per tant, trobaven més adequat un tipus d'escultura que fes referència al llegat industrial del poble. Així doncs, és només Josep Busquets el concursant que va proposar una obra escultòrica que encaixà a les bases del concurs i, per tant, el que es proclamà guanyador. No obstant això, cal tenir en compte l'existència d'una carta entre el guanyador i l'alcalde de l'Ajuntament mesos abans de la convocatòria, on ja s'havia parlat de l'escultura i es va fer una proposta per part de l'artista. Assabentats d'aquest fet, els altres dos concursants van decidir presentar una al·legació i un d'ells, fins i tot, va arribar al contenciós-administratiu. Als seus inicis, l'escultura era un sol bloc de pedra, a la base del qual hi trobàvem les petites escultures que ara hi són al seu voltant: l'escut de Sant Adrià, els escuts de les quatre províncies catalanes i la senyera. El quart element, actualment Sant Adrià, era un símbol antidemocràtic propi del franquisme. A la plaça, doncs, té una funció ornamental fins al 2005, quan arrel de les obres de construcció del nou aparcament de la plaça de la Vila es va emmagatzemar. Les protestes veïnals i la creació de la plataforma "Defensem el monument a la sardana de Sant Adrià de Besòs", que va encapçalar una ballada a la plaça i una recollida de signatures, l'Ajuntament va decidir crear una consulta ciutadana per tal de decidir si es tornava el monument a l'emplaçament original o, pel contrari, es canviava. Després de l'aclaparadora victòria a favor del canvi d'emplaçament es va decidir traslladar-lo a la Plaça de Josep Tarradellas, on la trobem actualment. Aquesta plaça s'edificà a mitjans de la dècada del 1980, quan es van aprovar unes obres de remodelació de l'espai, l'enderrocament de l'antic cinema "Avenida" i l'obertura de la nova plaça.

Bibliografia

ASAB. UI. 375, exp. 98. Viure Sant Adrià. Butlletí d'informació municipal. Núm. 116, octubre 2007.
<http://www.ccma.cat/324/una-plataforma-reclama-a-sant-adria-de-besos-que-retorni-el-monument-a-la-sardana-a-la-placa-de-la-vila/noticia/219456/>
<http://www.vilaweb.cat/noticia/2571532/20070929/noticia.html>
<http://www.tallerjosepbusquets.com/biografia.html> <http://monuments.iec.cat/fitxa.asp?id=93&abrev=cat>

